

Kontrole w placówkach oświatowych w zakresie bezpieczeństwa - cz. V

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 1969) Państwowa Straż Pożarna powołana została do działań ratowniczych, jak i do kontrolowania, nadzorowania i przestrzegania przepisów przeciwpożarowych m.in. w jednostkach oświatowych. Kluczowymi zadaniami PSP są: rozpoznawanie zagrożeń pożarowych, likwidacja miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze, walka z klęskami żywiołowymi, zmagania z wypadkami komunikacyjnymi, działania medyczne, kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności, prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności, współpraca Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych, współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw, realizacja innych zadań wynikających z wiążących umów międzynarodowych.

Uprawnienia do kontroli

Pozwolenie na przeprowadzenie kontroli w placówkach oświatowych mają uprawnieni strażacy pełniący służbę w PSP oraz osoby upoważnione przez komendanta wojewódzkiego PSP.

Zawsze pożądanym jest sprawdzenie tożsamości osoby, która ma przeprowadzić kontrolę w placówce edukacyjnej, czy posiada legitymację służbową i upoważnienie do przeprowadzenia kontroli. Uprawnieni do kontroli strażacy powinni uzyskać od dyrektora kontrolowanej placówki:

- niezbędne informacje, wyjaśnienia
- możliwość sporządzenia dokumentacji fotograficznej
- dostęp do obiektów, urządzeń i innych składników majątkowych
- wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje
- możliwość sporządzenia kopii niezbędnych dokumentów.

Ponadto osoba kontrolująca może za naruszenie przepisów nałożyć grzywnę w postaci mandatu karnego.

Natomiast osoby kontrolowane, tj. dyrektorzy placówek edukacyjnych, powinny stworzyć w miarę możliwości odpowiednie warunki do pracy, np. samodzielne pomieszczenie i miejsce do przechowy-

wania dokumentów, możliwość korzystania ze środków łączności i środków technicznych, jak również do wstępu do wszystkich obiektów i pomieszczeń. Poza tym na żądanie kontrolera udostępniają dokumentację dotyczącą stanu technicznego budynku, np. książkę obiektu budowlanego, protokoły pomiarów instalacji, przeglądów przewodów kominowych i kanałów wentylacyjnych, przeglądów technicznych urządzeń gaśniczych, badań i sprawdzeń instalacji hydrantowej oraz instrukcje (np. alarmową, bezpieczeństwa pożarowego).

PRZYKŁADOWE WSKAZÓWKI DLA DYREKTORA

Uprawnienia dyrektora placówki edukacyjnej

Podczas kontroli placówkę edukacyjną reprezentuje dyrektor lub inna osoba przez niego wyznaczona.

Ważne!

Dyrektor może upoważnić swojego przedstawiciela do uczestnictwa w kontroli, czyli do jego reprezentowania podczas kontroli oraz do podpisania protokołu.

Osoba kontrolująca przedstawia dyrektorowi placówki oświatowej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową w celu potwierdzenia zgodności swej tożsamości. Dyrektor ma prawo zapoznać się z protokołem kontroli i zgłosić do niego swoje zastrzeżenia. Natomiast w razie odmowy przyjęcia mandatu również do wniesienia odwołania od decyzji powiatowego (miejskiego) komendanta PSP do wojewódzkiego komendanta PSP.

Zakres kontroli ochrony przeciwpożarowej

• Wymagania instalacyjne w budynkach:

- elektryczne (pomiar w zakresie ochrony przeciwporażeniowej i rezystancji izolacji przewodów należy wykonywać w budynkach nie rzadziej niż co 5 lat)
- odgromowych (nie rzadziej niż raz na 5 lat)
- gazowych (nie rzadziej niż raz w roku)
- przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) – nie rzadziej niż raz w roku.

• Wymagania techniczne budynku:

- prawidłowe oznakowanie ewakuacyjne
- prawidłowe oznakowanie gaśnic, urządzeń przeciwpożarowych, głównego kurka gazu, przeciwpożarowego wyłącznika prądu

- liczby i szerokości wyjść ewakuacyjnych
- zachowania dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych
- zapewnienia bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielenia dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń
- zabezpieczenia przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu (jeśli takie są wymagane)
- zapewnienia oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi (jeśli takie są wymagane)
- wyposażenie, każdego budynku edukacyjnego w odpowiednią ilość gaśnic, do których powinien być swobodny dostęp, co więcej ten przenośny sprzęt do gaszenia pożaru powinien podlegać systematycznym przeglądom
- przeprowadzanie prób ciśnieniowych węży hydrantowych w celu utrzymania prawidłowego ciśnienia w sieci hydrantowej
- wykorzystanie, (o ile takie występują) stałych urządzeń gaśniczych, systemów sygnalizacji pożarowej, dźwiękowych system ostrzegawczych
- zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo
- prawidłowe oznakowanie ewakuacyjne
- prawidłowe oznakowanie gaśnic, urządzeń przeciwpożarowych, głównego kurka gazu, przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

Ważne!

Dyrektor powinien zawrzeć w porozumieniu o współpracy z innym pracodawcą, iż za takie zabezpieczenie prac odpowiada wykonawca

• Odpowiedzialność dyrektora placówki oświatowej
Za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej odpowiada dyrektor placówki jako jej zarządca. Do jego obowiązków należy:

- respektowanie wymagań ppoż. w stosunku do spełniania warunków techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych
- zaopatrzenie zarządzającego budynku, terenu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice
- dopilnowanie, aby sprzęt gaśniczy był systematycznie konserwowany, naprawiany w sposób zapewniający bezpieczne funkcjonowanie
- zapewnianie bezpieczeństwa wszystkim osobom przebywającym w budynku oraz za gwarantowanie przeprowadzenia sprawnej ewakuacji
- przeprowadzanie systematycznych szkoleń dla pracowników z zakresu ppoż
- przygotowanie pracowników, jak odpowiednio postępować w przypadku powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego zagrożenia
- przepisowo przygotować budynek i teren do prowa-

dzenia akcji ratowniczej.

• Obowiązki dyrektora w zakresie ochrony ppoż.
Dyrektor placówki oświatowej powinien dopilnować aby:

- placówka edukacyjna była wyposażona w gaśnice i hydranty
- była zagwarantowana konserwacja lub naprawa gaśnic i hydrantów
- opracowana Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego znajdowała się w widocznym miejscu
- przygotowana Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego była raz na 2 lata aktualizowana lub zmieniana
- instrukcje pożarowe można niezwłocznie znaleźć i wykorzystać
- istniała możliwość ewakuacji, w tym możliwość natychmiastowego otwarcia wyjść z budynku, oświetlenia awaryjnego, realna przepustowość dróg ewakuacyjnych;
- sprawdzić, czy znajduje się oznakowanie ppoż.
- zapoznać zespół pracowników i uczniów z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

Zapamiętaj!

Z instrukcją każdorazowo zapoznajemy również nowo zatrudniane osoby. Należy:

- przeprowadzać co rok ćwiczenia ewakuacyjne, pomiędzy 1 września a 30 listopada
- systematycznie sprawdzać, czy droga pożarowa umożliwia dojazd jednostek ratunkowych
- na początku każdego roku szkolnego zapoznawać na godzinach do dyspozycji wychowawcy wszystkich uczniów z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa ppoż., Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego, w tym również z zasadami ewakuacji
- na początku roku szkolnego zapoznać wszystkich pracowników placówki edukacyjnej z przepisami ppoż. oraz z sygnałami alarmowymi, na które powinni reagować
- ewentualnie można wykorzystać do przeszkolenia firmę zewnętrzną.

PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2022 r., poz. 1969)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 11 sierpnia 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze pożarnictwa pełniący służbę w Państwowej Straży Pożarnej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, oraz warunków i sposobu wydawania upoważnień (**Dz.U. z 2003 r. Nr 156, poz. 529**)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 15 kwietnia 2022 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jedn.: Dz.U. z 2023, poz. 1225).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (tekst jedn.: Dz.U. z 2010, nr 109, poz. 719 ze zm.).